

KS ZNB - Správa štátnej bezpečnosti
BANSKÁ BYSTRICA

Č.p. OS-00586/ŠE-88

V Banskej Bystrici dňa 16.6.1988

p. Casar
W. J. ... 24.6.88
[Signature]

X. Správa ZNB
A I P O

P r a h a

PRO SLUŽEBNÍ POTŘEBU

~~Prísloje tajné!~~
Výtlačok č. 7

Prílohy: 2/10

Vec: Štvrťročná informácia o výsledkoch v služobnej činnosti a o bezpečnostnej situácii v problematikách vnútorného spravodajstva za II. štvrťrok 1988 - zaslanie

V prílohe zasielam informáciu o dosiahnutých výsledkoch v služobnej činnosti a o bezpečnostnej situácii v Stredoslovenskom kraji v problematikách vnútorného spravodajstva za II. štvrťrok 1988.

Náčelník správy ŠtB

[Signature]
plk. JUDr. Pavel Korbeľ

PRO SLUŽEBNÍ POTŘEBU

~~Prísne tajné!~~

výtlačok č. 1

Počet listov: 9

P R I E B E Ž N Ā I N F O R M Ā C I A

o dosiahnutých výsledkoch v služobnej činnosti orgánov ŠtB v Stredoslovenskom kraji po problematike vnútorného spravodajstva za obdobie II. štvrťroka 1988

I. časť

- 1) Zhodnotenie konkrétnych výsledkov dosiahnutých v hlavných rozpracovaných prípadoch pre podozrenie zo spáchania závažnej trestnej činnosti

Problematika PRAVICOVO-OPORTUNISTICKÝCH A ANTI SOCIALISTICKÝCH SÍL:

Rozpracovávané akcie:

- "SPOJKA" , signálny zv. r.č. 18505 - /§ 98 Tr. zákona/
- Objekt niekoľko krát vycestoval do Prahy, nepodarilo sa však ustáliť jeho styky s predstaviteľmi "CHARTY-77". Sú vykonávané súčinnostné opatrenia s 1. odborom X. S-ZNB.
- "NOVINÁR" , osobný zv. r.č. 10458 /§ 112 Tr. Zákona/
- K objektovi v hodnotenom období neboli získané poznatky o jeho pokračovaní v protispoločenskej činnosti. Styky na vojakov Sovietskej armády /SA/ ustálené neboli. Z uvedeného dôvodu bude vykonaná súčinnostná porada s pracovníkmi VKR SA vo Zvolene.
- "ŠMYK" , signálny zv. r.č. 10711 /§ 98 Tr. zákona/
- V poslednom období sa podstatne zhoršil zdravotný stav objektu, z uvedeného dôvodu neboli získané nové

poznatky o jeho negatívnej činnosti v spojení s predstaviteľmi "CH-77" a "VONS".

Novozavedené akcie:

"MAJÁK" , pátrací zv., r.č. 17067 obnovenie rozpracovania prípadu, ktorý bol v roku 1987 uložený do archívu. Bol zaznamenaný nový výskyt protizákonných písomnosti od neznámeho pisateľa, ktorý uvádza, že bude pokračovať v činnosti smerujúcej k naplneniu skutkovej podstaty trest. činu podľa §§ 95 a 197 Tr. zákona. V súčasnej dobe sa vykonávajú opatrenia na získanie porovnávacích materiálov u vytypovaných osôb.

Problematika PROTIZÁKONNÝCH PÍ SOMNOSTÍ:

Rozpracované akcie:

"VOLIČ" , pátrací zv. r.č. 17179 /§98 Tr. zákona/
- Páchateľ v priebehu rozpracovania nebol vypátraný, úlohy z plánu AOR boli splnené. Akcia je v štádiu ukončenia a uloženia do archívu.

"MAUSER" , signálny zv. r.č. 18644 /§§ 185 a 7 k § 94 Tr.zákona/
- K objektovi boli využité sily a prostriedky 4. odb. S-ŠtB Banská Bystrica a Brno, podobne pramene "NÁKUP" a "ANALÝZA", ktoré však nepotvrdili ilegálnu držbu zbraní v mieste jeho terajšieho bydliska. Boli ustálené jeho styky na protikomunistický a protisocialistický zameraného emigranta v Kanade, ktorý je členom protikomunistickej organizácie a vlastní zbierku zbraní. Opatrenia sa prevádzajú v súčinnosti s Oblasťným odborom S-ŠtB.

Po problematike KULTÚRA a ZDRAVOTNÍCTVO:

Rozpracované akcie:

- "GRAFİK" , signálny zv. r.č. 9350 /§ 112 Tr. zákona/
- Objekt v priebehu mesiaca apríl a máj uskutočnil služobnú cestu do Belgicka. V NSR uskutočnil styk s čl. emigrantom, ktorý má styky na vydavateľstvo IDC - INDEX v Kolíne n/Rýnom.
- "DOKTORKA" - signálny zv. r.č. 15060 /§ 178 Tr. zákona/
S objektom bolo vykonané PVO dielčej prevencie utajeným spôsobom. K objektovi sú znovu získané poznatky, že ho v mieste prechodného bydliska navštevujú osoby aktívne činné v rímsko-katolíckej a nelegálnej cirkvi. V súčasnej dobe je prevádzkané mapovanie stykov objektu a dokumentácia jeho nedovolennej náboženskej činnosti.

Problematika IDC:

Rozpracované akcie:

- "MILOŠ" , signálny zv. r.č. 16516 /§ 112 Tr. zákona/
- Získané poznatky o stykoch objektu na Vatikán. Bolo ustálených 15 osôb z 21 zistených stykov z ČSSR a 4 styky na VC z kapitalistického zahraničia /KZ/. Objekt predpokladá záujem československých orgánov o jeho osobu, a preto na určitý čas obmedzí príjazdy do ČSSR.
- "VTÁK" , signálny zv. r.č. 16646 /§ 112 Tr. zákona/
- Objekt udržuje styky na RSE, HLAS AMERIKY a československú emigráciu. Prameňom "ANALÝZA" a "PRESTAVBA" zistené adresy na československých emigrantov, zahraničných montérov a čl. občanov po celej ČSSR. Prevádza sa ustálenie osôb.

Problematika CIRKEV a SEKTY:

Rozpracované akcie:

- "IVAN" , osobný zv. r.č. 17348 / § 98 Tr. zákona/

- V dňoch 13. a 14.6.1988 bolo na Krajskom súde v Ban. Bystrici konané s objektom súdne pojednávanie. Zúčastnil sa ho JUDr. ČARNOGURSKÝ Ján z Bratislavy a 2. tajomník politicko-ekonomickej sekcie ZŤ USA v Prahe NORMANN Róbert. Pojednávanie bolo odročené na 17.6. 1988. Trom osobám, ktoré pomáhali objektovi rozmnožovať a rozširovať samizdáty bola vyhlásená výstraha.

"VOJTO"

- , osobný zv. r.č. 17700 /§ 98 Tr. zákona/
 - Objektovi zamedzená účasť na demonštrácii v Bratislave, od kaplána v Rajci HRIADEĽA Mareka obdržal jeden výtlačok samizdatu "HLAS SLOVENSKA". Boli vykonané preventívne opatrenia v prostredí III. rádu sv. Františka v Novej Dubnici s cieľom kompromitácie objektu, ktoré sa ukázali ako účinné.

"BI SKUP"

- , osobný zv. r.č. 10261 /§ 178 Tr. zákona/
 - Je rozkrývaná styková báza objektu. Bol uskutočnený s ním vynútený styk, na ktorom sa potvrdili jeho protisocialistické postoje a jeho snaha presadiť podmienky kardinála TOMÁŠKA v prostredí rímsko-katolíckej cirkvi.

"ORGANIZÁTOR", osobný zv. r.č. 4225 /§ 178 Tr. zákona/

- Objekt vyvolal styk na generála rehole jezuitov KOLVENBACHA do Vatikánu, vyjadruje mu obdiv a podporu. Súčasnú situáciu hodnotí ako uvoľňovanie života katolíckej cirkvi v ČSSR a predpokladá návrat k legálnemu pôsobeniu rehole v cirkvi.

"REBEKA"

- , signálny zv. r.č. 16766 / § 178 Tr. zákona/
 - Objekt v miestnom kostole vyvesil výzvu k účasti na demonštrácii v Bratislave, táto bola legalizovaná cez OCT. Agentúrne zistené distribučné centrum v MĽR, odkiaľ objekt získava náboženskú literatúru. V akcii bude vykonané PVO cestou okresného časopisu, utajenou formou.

"IDEOLÓG"

- , osobný zv. r.č. 4500 /§ 101 Tr. zákona/
 - S objektom bol vykonaný vynútený styk, kde potvrdil, že je jeden z kandidátov na funkciu koordinátora sek-

ty v ČSSR. Rozhodnutie o menovaní má prísť z ústredného výboru v Brooklyne. V auguste 1988 by sa chcel presťahovať do Prahy.

- "JÁN" , signálny zv. r.č. 17746 / § 101 Tr. zákona/
- Na základe vykonaných PVO vystúpilo zo SSJ 5 osôb a do radov SSJ bola vznesená nedôvera a rozpory. Získané poznatky signalizujú, že v mestách Banská Bystrica, Žilina, Zvolen a Čadca sa nachádzajú rozmnožovacie strediská SSJ. Objekt zastáva názor, že súčasná politická situácia u nás a vo svete je priaznivá pokúsiť sa o legalizáciu sekty SJ v ČSSR.

Súhrnné zhodnotenie výsledkov preventívno-výchovnej činnosti S-ŠtB

V hodnotenom období bolo vykonaných 17 PVO, z toho 4 PVO obecnej prevencie s pôsobením na 5 039 osôb a 13 PVO dielčej prevencie uplatnenej voči 15 osobám. V 10 prípadoch PVO smerovali proti trestnej činnosti podľa § 178 Tr. zákona, v 2 prípadoch proti trestnej činnosti podľa § 104 Tr. zákona, v 1 prípade proti trestnej činnosti podľa § 100 Tr. zákona a v 1 prípade proti trestnej činnosti podľa § 261 Tr. zákona. V rámci dielčej prevencie bola 3 osobám vyhlásená výstraha pre konanie, ktoré smerovalo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podvracania republiky podľa § 98 Tr. zákona.

Výskyt protizákonných písomností:

V hodnotenom období bolo zistené prameňom "KOŽA" zaslanie neznámym pisateľom na 20 súkromných adries v ČSSR Výzvu "Desiatnikov".

Pisateľ v texte písanom na písacom stroji nabáda adresátov k aktívnemu boju za slobodu myslenia, prejavu, tlače a pod. Adresáti sú vyzývaní k zainteresovaniu širokej verejnosti, aby každý výzvu "Desiatnikov" opísal 10 krát a poslal svojim priateľom. Záverom bol navrhovaný jednotný symbolický odznak "desaťhaliernik",

ktorý si mali všetci viditeľne pripnúť na májových oslavách. Sporné písomnosti boli zaslané na vykonanie kriminalistických expertíz na XII. S-ZNB Bratislava. Opatrenia k odhaleniu anonymného pisateľa vykonáva 2. odbor S-ŠtB.

Dňa 30.4.1988 bol zaznamenaný v Zemianskych Kostolanoch a Novákoch výskyt 4 ks letákov. Neznámy pisateľ v texte odsudzuje socialistické zriadenie a nabáda obyvateľov k ignorovaniu osláv 1. mája. Nakoľko výskyt takýchto letákov bol zistený aj v okrese Topoľčany v Západoslovenskom kraji je po páchatelovi pátrané v súčinnosti s 2. odborom S-ŠtB Bratislava. Protizákonné letáky boli zaslané na vykonanie kriminalistických expertíz.

Zhodnotenie bezpečnostnej situácie v stredoslovenskom kraji po problematikách vnútorného spravodajstva.

Štátobezpečnostná situácia v problematikách 2. odboru Správy ŠtB sa v porovnaní s 1. štvrťrokom 1988 zásadne nezmenila. Okresné konferencie, krajská konferencia KSS, oslavy 1. a 9. mája ako i Preteky mieru územím kraja neboli narušené. V dvoch prípadoch pred oslavami 1. mája bol zaznamenaný výskyt protištátnych letákov, a to v okrese Prievidza pod názvom "PREČ S REŽIMOM", v ktorom neznámy pisateľ odsudzoval socialistické zriadenie a nabádal občanov, aby ignorovali oslavy 1. mája. V druhom prípade v Banskej Bystrici boli zistené letáky, v ktorých neznámy pisateľ vyzýval účastníkov prvomájových osláv, aby mlčky bez transparentov a hesiel prechádzali popred tribúnu. Okrem uvedených letákov bola v marci 1988 z Poštového úradu v Žiline zaslaná neznámym pisateľom výzva "DESIATNIKOV" na 20 súkromných adries v celej ČSSR. Pisateľ podnecoval adresátov k zapojeniu sa do akcie "DESIATNIKOV", ktorá pod rúškom nového myslenia má za cieľ zapájať verejnosť k aktívnym prejavom. Vo výzve bola žiadaná sloboda myslenia, prejavu, tlače, zrušenie cenzúry a iné slobody. Text výzvy mal preniknúť aj medzi príslušníkov ZNB a ČSĽA a adresáti ju mali rozmnožiť a rozposlať svojim známym. Na 1. mája si mali účastníci tejto akcie viditeľne na odev pripnúť desaťhalierové mince. Takéto prejavy počas prvomájových osláv v kraji neboli zaznamenané.

V báze osôb pravicovo orientovaných naďalej pretrvávajú kritické hodnotenie politiky KSČ. Jednotlivci z radov týchto osôb očakávali od 9. zasadnutia ÚV KSČ podstatnejšie kádrové zmeny. Kritizujú zavádzanie prestavby a poukazujú na rozdiely medzi slovami a činmi riadiacich pracovníkov.

Aktívna činnosť zameraná do nášho kraja bola zistená zo strany IDC, a to hlavne zasielaním rôznych závadových zásielok na adresy organizácií a jednotlivcov nášho kraja. Písomné materiály sú ostro protištátne zamerané a v článkoch je hrubo urážaný prezident ČSSR, politika KSS, štátoprávne usporiadanie ČSSR, útočené je hlavne na celistvosť republiky, vychvaľovaný je vznik slovenského štátu a jeho bývalí predstavitelia. Jedna z najzávažnejších takýchto písomností bola zaslaná na redakciu mesačníka "Slovensko" v Martine, ktorej autorom je BERKO Valentín z NSR. Písomnosť bola vydaná ako výzva "Proti pripojeniu Slovenska k Čechám v roku 1945, ktoré ešte teraz trvá". Druhá závažná písomnosť bola zaslaná na Okresný výbor KSS v Dolnom Kubíne zo Švajčiarska pod názvom "MANIFEST kruhu slovenských matičiarov".

Pri kontrarozviednej ochrane mládeže sú získavané poznatky o rôznych prejavoch násillia, ako to bolo u skupiny študentov 4. ročníka SPŠ drevárskej vo Zvolene, ktorí pod hrozbou násillia od študentov 1. ročníka získavali finančné prostriedky. Poznatky boli odstúpené k realizácii VB. Obdobné poznatky o hrubom násillí spojené s propagovaním fašizmu boli získané na strednom odbornom učilisti Jahodníky, z ktorého je trojčlenná skupina študentov stíhaná oddelením vyšetrovania VB OS ZNB Martin pre trestný čin lúpeže podľa § 234 Tr. zákona. Na učilisti bude vykonané PVO. V dvoch prípadoch boli získané poznatky o inklinácii skupiniek mladých ľudí zo SOU a robotníkov k SATANIZMU. Sú vykonávané opatrenia k rozkladu.

Na úseku cirkvi a siekt sú naďalej získavané poznatky o snahe rímsko-katolíckej cirkvi /RKC/, nelegálnej cirkvi /NC/ a laického apoštolátu /LA/ aktivizovať náboženský život. Do kraja boli aj naďalej zasielané výzvy olomouckých katolíkov pod názvom "Vyhlásenie modlitebného zápasu". Tieto boli zaslané po prvý krát

nielen na rímsko-katolícke farské úrady, ale aj na niektoré eva-
nielické farské úrady. Tiež bolo zistené, že osoby z radov laikov
sa snažia získavať náboženskú literatúru z KZ cez prepážku v MĽR,
a to cez adresu: BERECZ József, [REDAKOVANÉ]

Zvýšená aktivita na úseku cirkvi bola zaznamenaná po demonš-
trácii v Bratislave dňa 25.3.1988. Boli zistené názory jednotliv-
cov aj z radov pravicových oportunistov /PO/ a nepriateľsky zame-
raných osôb, ktoré prejavili súhlas s uvedenou demonštráciou a vy-
jadrovali sa, že by takéto akcie mali byť organizované na viacerých
miestach. V dňoch 11.- 12.6.1988 bola laikmi Ing. Jozefom DUDÁŠOM,
nar. [REDAKOVANÉ], zamestnaný ako inšpektor ŠBČS Banská Bystrica a
Martinom ISKROM, nar. [REDAKOVANÉ] zamestnaný ako technik Oblastnej
správy diaľkových káblov Zvolen, zorganizovaná nelegálna nábožens-
ká púť na Starých Horách, ktorej sa zúčastnili v prevažnej miere
mladí veriaci. Púte sa zúčastnili aj kapláni z Biskupského úradu v
Banskej Bystrici KRAJČÍK a KASAN. Púť bola zorganizovaná napriek
tomu, že s DUDÁŠOM bolo vykonané PVO s cieľom, aby od organiza-
nia púte upustil.

Aktivita laikov bola zaznamenaná aj v súvislosti so súdnym
pojednáváním s Ivanom POLANSKÝM, nar. [REDAKOVANÉ], proti ktorému po-
dal krajský prokurátor obžalobu pre spáchanie trestného činu pod-
ľa § 98, odst. 1, 2 písm. a, b Trestného zákona. Pojednávanie, kto-
ré sa konalo v dňoch 13. a 14.6.1988 sa zúčastnil aj pracovník ZÚ
USA v Prahe NORMAN Róbert, nar. [REDAKOVANÉ] a JUDr. ČARNOGURSKÝ z Bra-
tislavy. Pred pojednávaním obdržal predseda senátu dva dopisy s
podpismi asi 350 veriacich, ktorí žiadali zastavenie trestného stí-
hania a prepustenie POLANSKÉHO na slobodu. Ako odosielateľ prvého
dopisu bol uvedený Anton SELECKÝ, [REDAKOVANÉ]
a v druhom dopise Michal JANECH, [REDAKOVANÉ]. Do-
pisy boli zaslané na vedomie kardinálovi TOMÁŠKOVI a biskupovi SO-
KOLOVI.

Aktívnu činnosť vyvíjali naďalej členky sekulárneho inštitútu
don Boscových dobrovoľníčok / SI DBD / skupiny O1 Zvolen, ktoré v
skupinách uskutočnili voľby na oblastné zhromaždenie, ktoré sa má
konať 30. a 31.7.1988.

Kontrolou činnosti členov sekty Svedkov Jehovových, bolo zistené, že oblastný cestujúci dozorca tejto sekty SJ KOROL Ján na stretnutí členov sekty SJ hodnotil súčasnú situáciu, ako priaznivú pre sektu SJ. Vyjadril sa, že vzhľadom na súčasnú politickú situáciu vo svete a hlavne v ČSSR voči členom spoločenstva SJ postupujú štátne orgány u nás mierne. Trestné stíhanie sa obmedzuje na minimum. Je to vraj priaznivá situácia pokúsiť sa o legalizáciu spoločenstva.

Obdobne súčasný demokratizačný proces v ČSSR hodnotí bývalý tajomník židovskej náboženskej obce /ŽNO/ v Lučenci DONATH Eugen, ktorý podnecuje osoby židovského pôvodu k aktívnej náboženskej činnosti, aby ŽNO mali čo najviac členov, a aby staršie osoby vplývali najmä na mladšie osoby židovského pôvodu. Odôvodňuje to tak, že ak vláda umožní a povolí požiadavky jednej cirkvi, bude musieť povoliť aj požiadavky cirkvi druhej. Rozširuje názor, že do obrodenia sa zapojí aj Izrael a rôzne židovské organizácie zo zahraničia, ktoré podľa neho na podporu židovského náboženstva nebudú ľutovať finančné prostriedky. Časť starších členov ŽNO túto činnosť DONATHA podporujú. Stredná a mladá generácia jeho názory považujú za extrémne a odsudzujú ich.

V hodnotenom období bola na návšteve v ČSSR delegácia slovensko-americkéj národnej rady /SANC/. V rámci opatrení bol spracovaný návrh na AOK, ktorý bol konzultovaný so 4. odborom X. S-ZNB. Negatívne štb. poznatky v tejto súvislosti zistené neboli.

Náčelník 2. odboru S-ŠtB

mjr. Peter Čiampor

Náčelník Správy ŠtB

plk. JUDr. Pavel Korbeľ

2. odbor S-ŠtB Ban. Bystrica

10. 6. 1988

Útvar

Datum

X. S-ZNB, AIPO Praha

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

~~PRÍSŔNĚ TAJNĚ!~~

PRO SLUŽEBNÍ POTŘEBU

Cj.

Výtisk číslo: 1

Adresát

Počet listů: 1

3 0 V 95
DNE PODPIS

VÝKAZ

preventivních opatření provedených útvarem čs. kontrarozvědky

za 11. čtvrtrok 1988

	Počet	Druh postihnuté činnosti*)	Forma a metoda postihu**)
Příslušníci antisoc. sil, zakázaných organizací (K 231, KAN, SOLP apod.)			
Pravicoví oportunisté			
Příslušníci bývalých politických stran			
Nacionalisté			
Sionisté			
Příslušníci církví a sekt	10/11	§ 98 a 178 TZ	8/3, 10/3,
Diplomaté			
Ostatní	8/4	§ 100, 104, 261 TZ	8/3, 10/3,
Celkem	13/15	dílečích prevencí	
Z TOHO	Počet	Bezpartijní	Přísl. ostat. polit. stran
		Členové SSM	Členové a kandidáti KSČ
		Rozpracovávaní ve svazcích	Nerazpracov. ve svazcích
			Cizinci ze ZST
Příslušníci bývalé buržoazie			
Inteligence	3	3	
Mládež	5	5	3
Pracovníci na úseku kultury a umění			5
Pracující v zemědělství			
Příslušníci ČSLA a vojsk MV			
Dělníci	7	7	
			1
			6
			X

*) Uvádí se odkaz na příslušné paragrafy tr. zákona, po jejichž linii byla preventivní opatření provedena.
 **) Uvádí se odkaz na příslušný článek a odstavce z metodických pokynů, podle nichž byla preventivní opatření provedena.

spolu: 15 15 3 1 14

Spracoval:

Náčelník správy ŠtB

plk. MDr. Pavel Korbel